

Jaarverslaggeving 2017

Stichting Proteion Groep
LEUDAL

INHOUDSOPGAVE		Pagina
1	Algemene gegevens	3
2	Jaarrekening 2017	
2.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	5
2.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	6
2.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	8
2.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	9
2.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	17
2.6	Gesegmenteerde resultatenrekening over 2017	26
2.7	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	30
2.8	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	36
2.9	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	37
2.10	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	38
2.11	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	39
2.12	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	41
2.13	Vaststelling en goedkeuring	42
3	Overige gegevens	
3.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	44
3.2	Nevenvestigingen	44
3.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

Algemene gegevens

Naam en vestigingsplaats rechtspersoon

De holdingstichting draagt de naam Stichting Proteion Groep.

Haar zetel is statutair gevestigd in de gemeente Leudal en houdt kantoor te Horn. Stichting Proteion Groep is geregistreerd onder KvK-nummer 12065323.

Adres rechtspersoon

Heythuysenweg 21
6085 NH Horn

Beschrijving van de activiteiten

Stichting Proteion Groep heeft ten doel:

- a. het (doen) beheren en exploiteren van organisaties of voorzieningen op het gebied van de zorg, een en ander in de ruimste zin;
- b. het bevorderen van regionaal en nationaal zorgbeleid;
- c. het (doen) scheppen van een gunstige behandelings, verzorgingsleef en begeleidingsklimaat voor cliënten.

Personalia ultimo 2017

Samenstelling Raad van Bestuur

dhr. W.P. Ploegman	Voorzitter
dhr. M.P.L.M. van Woensel	Lid

Samenstelling Raad van Toezicht

mevr. A.M.M. de Goeij	Voorzitter
mevr. M.J.G. Jacobs	Lid
dhr. P.H.P. Spronken	Lid
mevr. C.H.A. Simons	Lid
dhr. P.J.J. de Kubber	Lid

2 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

2 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

2.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	48.341.702	51.309.304
Financiële vaste activa	2	5.290.473	5.035.895
Totaal vaste activa		<u>53.632.175</u>	<u>56.345.199</u>
Viottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	3	34.844	21.626
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	390.907	1.346.268
Vorderingen en overlopende activa	5	10.214.420	10.339.030
Liquide middelen	6	18.070.708	19.604.137
Totaal viottende activa		<u>28.710.879</u>	<u>31.311.061</u>
Totaal activa		<u>82.343.054</u>	<u>87.656.260</u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	7	6.408.451	6.408.451
Herwaarderingsreserve		3.501.625	3.501.625
Agioreserve		203.007	203.007
Reserve Aanvaardbare Kosten		17.006.307	17.019.904
Algemene reserves		2.427.034	1.815.625
Minderheidsbelang		433.423	366.012
Totaal eigen vermogen		<u>29.979.847</u>	<u>29.314.624</u>
Voorzeningen	8	5.769.155	8.267.136
Langlopende schulden	9	18.500.433	25.725.743
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	10	28.093.619	24.348.757
Totaal kortlopende schulden		<u>28.093.619</u>	<u>24.348.757</u>
Totaal passiva		<u>82.343.054</u>	<u>87.656.260</u>

2.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	12	104.912.071	99.560.160
Subsidies (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties)	13	2.091.803	2.846.254
Overige bedrijfsopbrengsten	14	5.903.904	5.936.868
Som der bedrijfsopbrengsten		112.907.778	108.343.282
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	87.333.256	88.339.098
Afschrijvingen op materiële vaste activa	16	4.285.586	4.571.869
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	0	0
Overige bedrijfskosten	18	19.826.272	19.926.200
Som der bedrijfslasten		111.445.114	112.837.167
BEDRIJFSRESULTAAT		1.462.664	-4.493.885
Financiële baten en lasten	19	-1.073.083	-1.040.533
RESULTAAT VOOR BELASTING		389.581	-5.534.418
Vennootschapsbelasting	20	-30.877	-51.539
RESULTAAT NA BELASTING		358.704	-5.585.957
Resultaat deelneming		306.519	193.614
Resultaat derden		-67.411	-95.278
RESULTAAT BOEKJAAR		597.812	-5.487.621

2.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	-13.597	-5.781.923
Algemene reserve	611.409	294.302
	<u>597.812</u>	<u>-5.487.621</u>

2.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.462.664		-4.493.885
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	1	4.171.726		4.408.050	
- herwaarderingen	1	0		0	
- impairment	1	0		0	
- mutaties financiële vaste activa		162.497		162.497	
- mutaties voorzieningen	8	-2.497.981		1.845.209	
			1.836.242		6.415.756
Veranderingen in vlottende middelen:					
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's	3	-13.218		242.976	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort	4	955.361		-2.160.604	
- vorderingen	5	131.286		1.495.782	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	10	-3.927.472		-492.287	
			-2.854.043		-914.133
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			444.863		1.007.738
Ontvangen interest	19	7.514		29.470	
Betaalde interest	19	-1.080.597		-1.070.003	
Vennootschapsbelasting	20	-37.553		-51.539	
			-1.110.636		-1.092.072
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-665.773		-84.334
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-1.961.964		-5.752.368	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	757.840		0	
Investerings deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	1	0		0	
Vereffening deelnemingen		-153.862		0	
Mutatie leningen u/g	2	43.306		-18.986	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.314.680		-5.771.354
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen		4.000.000		0	
Aflossing langlopende schulden	9	-2.978.496		-1.680.578	
Overige langlopende schulden	9	-574.480		1.025.000	
Leaseverplichting		0		0	
Overige mutaties eigen vermogen		0		-116.130	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			447.024		-771.708
Mutatie geldmiddelen			<u>-1.533.429</u>		<u>-6.627.396</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari			19.604.137		26.231.533
Stand geldmiddelen per 31 december			<u>18.070.708</u>		<u>19.604.137</u>
Mutatie geldmiddelen			-1.533.429		-6.627.396

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Proteion Groep zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel Stichting Proteion Groep als de geconsolideerde maatschappijen van Stichting Proteion Groep.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Proteion Groep.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

De onderstaande stichtingen en vennootschappen behoren tot Stichting Proteion Groep. Voor meer informatie over deze stichtingen en vennootschappen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.11 toelichting op de enkelvoudige balans.

- Stichting Proteion te Horn;
- A1 Topzorg Midden - Limburg B.V. te Horn;
- Stichting Proteion Welzijn te Horn;
- Louisastichting te Roermond;
- Proteion Schoon B.V. (51%) te Horn.

Verbonden rechtspersonen

Stichting Proteion Groep is transacties met verbonden partijen aangegaan die niet onder normale marktvoorwaarden hebben plaatsgevonden:

- de omvang van die transacties;
- de aard van de betrekking met de verbonden partij;
- andere informatie over die transacties die nodig is voor het verschaffen van inzicht in de financiële positie van de rechtspersoon.

De volgende transacties met verbonden partijen hebben wel onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden:

- Het gebruik maken van de centrale diensten welke onderdeel zijn van Stichting Proteion;
- Het doorbelasten van personeel.

Stichting Proteion Groep heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn:

- CIRO+ B.V.
- Vanmorgen B.V.

Voor informatie over bovengenoemde stichtingen en vennootschappen wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken. Deze herrubricering betreft:

- De dotatie aan de reorganisatievoorziening was in 2016 verantwoord onder de algemene kosten. In 2017 zijn de mutaties op de reorganisatievoorziening verwerkt onder de lonen en salarissen. Voor de vergelijkbaarheid is de dotatie aan de reorganisatievoorziening in 2016 in de vergelijkende cijfers nu ook verantwoord onder de lonen en salarissen in plaats van onder de algemene kosten.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeden en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Stichtingskosten 2,5 - 10%;
- Terreinvorzieningen 5 - 10%;
- Gebouwen 2,5 - 5%;
- Verbouwingen 5 - 10%;
- Infrastructuur 10 - 20%;
- Installaties 5 - 10%;
- Instandhoudingen 5 - 10%;
- Inventaris 10%;
- Automatisering 10 - 20%.

Bijzondere waardeverminderingen

Stichting Proteion heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

Bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen zijn in verband met de onzekerheden over de definitieve uitwerking van de beleidsvoornemens, de temporisering van de maatregelen, de gevolgen daarvan voor de omvang van de cliëntenpopulatie, de mogelijkheden tot externe verhuur van vrijgekomen appartementen e.d. de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De kasstroomgenererende eenheden zijn bepaald op locatieniveau;
- Resterende levensduur op basis van verwachte economische levensduur per gebouw;
- De bezettingsgraad is gebaseerd op een verwachte bezettingsgraad waarbij rekening is gehouden met een omzetting van een aantal bedden in het kader van scheiden wonen en zorg;
- Restwaarden nihil;
- Eenmalige daling van het NHC tarief in 2019 van 10%;
- Een indexering op de NHC vanaf 2020 en de overige huuropbrengsten vanaf 2019 van 2,0%.
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau dat noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde levensduur in gebruik te houden;
- Een disconteringsvoet van 5%, zijnde het gemiddelde van de externe vermogenskosten van Stichting Proteion en het gewenste rendement op het eigen vermogen.

Stichting Proteion heeft op grond van deze doorlichting van haar zorgvastgoedportefeuille vastgesteld, dat geen sprake is van bijzondere waardeverminderingen op het zorgvastgoed.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. Hierbij heeft Stichting Proteion een inschatting gemaakt van de verwachte aanvullende dagen en behandelingen van de cliënten waarvan het dbc-traject einde boekjaar nog lopende is en op basis daarvan het verwachte uiteindelijk te declareren DBC is ingeschat. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van zorgverzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaarding van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WtZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Herwaarderingsreserve

De waardevermeerderingen van de grond die is gewaardeerd tegen actuele waarde worden opgenomen in de herwaarderingsreserve. De herwaarderingsreserve is gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de overige reserves.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, met uitzondering van de jubileumvoorziening welke gewaardeerd wordt tegen contante waarde met een discontovoet van 2,7%.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Verzorgingshuiszorg subsidie exploitatierekening

De voorziening verzorgingshuiszorg subsidie exploitatierekening dient ter gelijkmatige verdeling van de vrijval van het á fonds perdu ontvangen bedrag.

Reorganisatievoorziening

Proteion heeft een aantal reorganisatievoorzieningen getroffen gebaseerd op gedetailleerde reorganisatieplannen per bedrijfsonderdeel. De reorganisaties hebben betrekking op de bedrijfsonderdelen centrale diensten, thuiszorg en het facilitaire bedrijf van Proteion. De reorganisatieplannen zijn door de Raad van Bestuur geaccordeerd en de OR, Centrale cliëntenraad en de medewerkers zijn geïnformeerd.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor toekomstig te betalen transitievergoedingen en de verwachte loonkosten in het tweede jaar van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2017 vallen, gebaseerd op 70% gedurende het tweede jaar.

Voorziening transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding betreft een voorziening voor toekomstig te betalen transitievergoedingen aan medewerkers met een tijdelijk dienstverband, welke niet verlengd zal worden.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van resultaatbepaling

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Pensioenen

Stichting Proteion heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Proteion.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Proteion betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Naar de stand maart 2018 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,8%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan in 2027 hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Stichting Proteion heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Proteion heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële instrumenten

Stichting Proteion past hedge accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedge relatie, wordt dit door de vennootschap gedocumenteerd. De vennootschap stelt middels een test periodiek de effectiviteit van de hedge relatie vast. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie.

Bij het toepassen van kostprijs hedge-accounting is de eerste waardering en de grondslag van verwerking in de balans en de resultaatbepaling van het hedge-instrument afhankelijk van de afgedekte post. Dit betekent het volgende:

- Indien de afgedekte post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, wordt ook het derivaat tegen kostprijs gewaardeerd.
- Zolang de afgedekte post in de kostprijs-hedge nog niet in de balans verwerkt wordt, wordt het hedge-instrument niet geherwaardeerd.

Stichting Proteion past kostprijs hedge-accounting toe voor de renteswaps die ervoor zorgen dat bepaalde variabel rentende schulden worden omgezet in vastrentende leningen. Het ineffectieve deel van de waardeverandering van de renteswaps wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van resultaatbepaling

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welke geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt zoals aanbevolen in de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de segmenten V&V, WMO en overige activiteiten.

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van het percentage personeelskosten van de centrale diensten;
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van het percentage materiële kosten van de centrale diensten;

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	38.977.655	41.509.342
Installaties	5.996.776	6.268.695
Inventaris en automatisering	3.243.649	3.305.805
Onderhanden projecten	123.622	225.462
Totaal materiële vaste activa	<u>48.341.702</u>	<u>51.309.304</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

2017

	Bedrijfsgebouw en en terreinen	Installaties	Inventaris en automatisering	Onderhanden projecten	€
Boekwaarde per 1 januari	41.509.342	6.268.695	3.305.805	225.462	51.309.304
Bij: investeringen	591.670	530.955	941.181	749.194	2.813.000
Af: gereedmeldingen	0	0	0	-851.036	-851.036
Af: afschrijvingen	-2.420.226	-788.681	-962.819	0	-4.171.726
Af: desinvesteringen	-703.131	-14.193	-40.516	0	-757.840
Af: impairment	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>38.977.655</u>	<u>5.996.776</u>	<u>3.243.651</u>	<u>123.620</u>	<u>48.341.702</u>
Aanschafwaarde	64.369.628	15.061.904	9.487.925	123.622	89.043.079
Cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	0
Cumulatieve afschrijvingen	25.391.973-	9.065.128-	6.244.276-	-	-40.701.377

Toelichting:

Voor de gehanteerde afschrijvingspercentages wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen in hoofdstuk 2.4.

In 2017 heeft Stichting Proteion een gebouw verkocht, waardoor de materiële vaste activa inzake bedrijfsgebouwen en terreinen gedaald is.

Een deel van de vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 2.5.9.a.

2. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen	5.156.903	4.696.522
Compensatieregeling vaste activa	0	162.497
Langlopende leningen	133.570	176.876
Totaal financiële vaste activa	<u>5.290.473</u>	<u>5.035.895</u>

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:				<u>31-dec-17</u>
	Deelnemingen	Compensatie- regeling vaste activa	Lening u/g	€
Boekwaarde per 1 januari	4.696.522	162.497	176.876	5.035.895
Bij: resultaat deelnemingen	306.519	0	0	306.519
Af: vereffening deelnemingen	153.862	0	0	153.862
Bij: aandelenkapitaal nieuwe deelneming	0	0	0	0
Af: compensatieregeling vaste activa	0	-162.497	0	-162.497
Bij: nieuwe lening	0	0	76.395	76.395
Af: aflossing	0	0	-119.701	-119.701
Boekwaarde per 31 december	<u>5.156.903</u>	<u>0</u>	<u>133.570</u>	<u>5.290.473</u>

Toelichting:

De compensatieregeling vaste activa betreft een vordering op de NZA inzake de compensatieregeling vaste activa. Het betreft een compensatie voor de kosten van "spookgebouwen" en voor de kosten van asbestverwijdering. Gedurende 2017 is deze vordering afgelopen.

In 2010 is een lening verstrekt van € 146.000 aan Stichting Congregatie van de Heilige Geest. De lening heeft een looptijd van 10 jaar en zal jaarlijks middels annuïteiten worden afgelost. De rente is voor 10 jaar vastgesteld op 2% en wordt jaarlijks achteraf in rekening gebracht.

In 2016 is een lening verstrekt aan de toekomstige zorgondernemer SineMetU. De lening heeft een looptijd van 12 jaar en zal in 11 termijnen lineair worden afgelost, waarbij de eerste aflossing plaatsvindt op 1 juli 2018. De rente is voor 12 jaar vastgesteld op 5,28% en wordt jaarlijks achteraf in rekening gebracht.

De leningen aan Vanmorgen BV zijn bij de vereffening van deze deelneming volledig afgelost.

In 2017 zijn er twee nieuwe leasecontracten afgesloten inzake financiering inventaris voor de zorgondernemers.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen 2017	Resultaat 2017
		€		€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
CIRO+ B.V. te Leudal; expertisecentrum voor de behandeling van chronisch orgaanfalen		8.820	49%	10.524.292	618.548
Vanmorgen B.V. te Veldhoven; expertisecentrum voor domotica		8.820	49%	0	3.430

Toelichting:

Stichting Proteion Groep heeft 49% van de aandelen van CIRO+ B.V.
Eind 2016 is besloten door de aandeelhouders van Vanmorgen B.V. dat de deelneming vereffend wordt. Deze vereffening heeft begin 2017 plaatsgevonden.

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten B-segment	235.844	275.626
Af: ontvangen voorschotten	-201.000	-254.000
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	34.844	21.626

Toelichting:

De post onderhanden werk GRZ wordt veroorzaakt doordat de financiering van GRZ via de DBC-systematiek verloopt en de DBC's pas gefactureerd kunnen worden nadat deze gesloten zijn. Het onderhanden werk is bepaald op basis van het aantal cliënten met een openstaande DBC ultimo het boekjaar, waarbij per cliënt een inschatting gemaakt is van de resterende looptijd en behandelingen.

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	2016	2017	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	1.346.268	0	1.346.268
Financieringsverschil boekjaar		390.907	390.907
Correcties voorgaande jaren	-126.656	0	-126.656
Betalingen/ontvangsten	-1219612	0	-1.219.612
Subtotaal mutatie boekjaar	-1.346.268	0	-955.361
Saldo per 31 december	0	0	390.907

Stadium van vaststelling (per erkenning):

V&V

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2017	2016
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	60.357.414	54.801.061
Af: ontvangen voorschotten	-59.966.507	-53.454.793
Totaal financieringsverschil	390.907	1.346.268

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	3.809.716	4.209.120
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	17.110
Nog te factureren omzet	3.249.348	3.002.795
Nog te factureren GRZ	371.807	411.454
Vorderingen op gelieerde stichtingen	453.862	461.575
Nog te ontvangen bedragen	1.602.243	1.264.257
Vooruitbetaalde bedragen	600.218	694.671
Vennootschapsbelasting	46.548	39.872
Overige vorderingen	80.678	238.176
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>10.214.420</u>	<u>10.339.030</u>

Toelichting:

Op de vorderingen op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht ter grootte van € 59.656 (2016: € 116.794). De vorderingen op groepsmaatschappijen worden periodiek, waar mogelijk, afgewikkeld.

De post nog te factureren omzet heeft betrekking op de omzet december die in januari 2018 wordt gefactureerd aan de diverse financiers.

De post nog te factureren GRZ wordt veroorzaakt doordat de financiering van GRZ via de DBC-systematiek verloopt en heeft betrekking op DBC's die ultimo 2017 zijn gesloten, maar nog niet gefactureerd. Het factureren van afgesloten DBC's is toegestaan vanaf 42 dagen na sluitingsdatum van het betreffende DBC.

De toename van de nog te ontvangen bedragen wordt grotendeels verklaard doordat in 2017 nog geen voorschotten zijn ontvangen met betrekking tot de subsidie zorginfrastructuur. De afrekening hiervan vindt volledig plaats in 2018.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
ING Bank	8.682.439	14.385.921
Rabobank	9.274.456	5.102.765
Overige banken	101.368	101.588
Kas	12.445	13.863
Totaal liquide middelen	<u>18.070.708</u>	<u>19.604.137</u>

Toelichting:

De tegoeden staan alle ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Voor afname van de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht onder 2.3.

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	6.408.451	6.408.451
Herwaarderingsreserve	3.501.625	3.501.625
Agioreserve	203.007	203.007
Reserve Aanvaardbare Kosten	17.006.307	17.019.904
Algemene reserves	2.427.034	1.815.625
Minderheidsbelang	<u>433.423</u>	<u>366.012</u>
Totaal eigen vermogen	<u>29.979.847</u>	<u>29.314.624</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	6.408.451			6.408.451
Herwaarderingsreserve	3.501.625			3.501.625
Agioreserve	203.007			203.007
Reserve Aanvaardbare Kosten	17.019.904	-13.597		17.006.307
Algemene reserves	1.815.625	611.409		2.427.034
Minderheidsbelang	366.012	67.411		433.423
Totaal bestemmingsreserves	<u>29.314.624</u>	<u>665.223</u>	<u>0</u>	<u>29.979.847</u>

Toelichting:

De solvabiliteit bedraagt 36,41% (2016: 33,44%).

Het minderheidsbelang betreft het aandeel (49%) van Assist Zorg in Huis in de deelneming Proteion Schoon B.V.

Het totale resultaat van het verslagjaar van Stichting Proteion is toegevoegd aan de Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK). De RAK wordt gevormd op basis van Nza beleidsregels. Deze reserve kan alleen wijzigen door toevoegingen en onttrekkingen die ieder jaar ontstaan als gevolg van verschillen tussen exploitatiekosten van dat jaar en de aanvaardbare kosten van dat jaar. Een positief saldo van de RAK dient beschikbaar te worden gehouden voor de NZa beleidsregels aangewezen zorgactiviteiten. Stichting Proteion Groep heeft ervoor gekozen om het totale resultaat van alle financieringsstromen van Stichting Proteion toe te voegen aan de RAK omdat het exploitatieresultaat per omzetstroom niet betrouwbaar kan worden bepaald.

Het totale resultaat van het verslagjaar van de overige entiteiten is toegevoegd aan de algemene reserve.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	597.812	-5.487.621
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u>597.812</u>	<u>-5.487.621</u>

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	2.087.808	255.770	397.537	0	1.946.041
Voorziening jubileumverplichtingen	731.573	132.724	71.123	0	793.174
Verzorgingshuiszorg subsidie exploitatierekening	119.330	0	11.232	0	108.098
Reorganisatievoorziening	4.833.655	0	2.253.040	311.129	2.269.486
Voorziening langdurig zieken	484.883	286.715	173.260	0	598.338
Voorziening transitievergoeding	0	50.000	0	0	50.000
Restauratie kunstvoorwerpen	9.887	20.194	26.063	0	4.018
Totaal voorzieningen	8.267.136	745.403	2.932.255	311.129	5.769.155

<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:</i>	31-dec-2017
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	3.475.704
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.293.451
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	955.417

Toelichting:

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen.
De voorzieningen zijn hoofdzakelijk gedaald door de onttrekking aan de reorganisatievoorziening.

9. Langlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	18.049.913	24.700.743
ORT schuld aan medewerkers	450.520	1.025.000
Totaal langlopende schulden	18.500.433	25.725.743

<i>Het verloop van de schulden aan kredietinstellingen is als volgt weer te geven:</i>	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	26.408.822	29.618.714
Bij: nieuwe lening	4.000.000	0
Af: aflossingen	-2.978.496	-3.209.892
Stand per 31 december	27.430.326	26.408.822
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-9.380.413	-1.708.079
Stand langlopende schulden per 31 december	18.049.913	24.700.743

<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	9.380.413	1.708.079
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	18.500.433	24.017.664
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	13.554.761	17.955.765

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 2.5.1 overzicht langlopende schulden. In dit overzicht staan ook de zekerheden vermeld. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

In 2017 zijn er twee nieuwe leningen afgesloten bij de Rabobank van € 4.000.000 en is de lening van ABN Amro volledig vervroegd afgelost.

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 € 1 mln (2016: € 1 mln) en de rente 1 maands-EURIBOR plus een opslag van 1,35%.

Op 14 oktober 2016 is de nieuwe cao 2016-2018 vastgesteld. In deze cao is een regeling met terugwerkende kracht opgenomen met betrekking tot de doorbetaling van ORT bij verlof. De werknemers, die in de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2016 ORT genieten of hebben genoten, hebben een individuele vaststellingsovereenkomst aangeboden gekregen waarin met de werknemer een afkoopsom wordt overeengekomen, als schikking ter compensatie van mogelijk ten onrechte niet uitgekeerde ORT over de periode 1 januari 2012 tot 1 januari 2017. Het bedrag ter compensatie van de mogelijk gemiste ORT over het wettelijk verlof wordt in 3 gelijke delen in de jaren 2017, 2018 en 2019 uitbetaald. De uitbetaling van 2018 is in de kortlopende schulden opgenomen en de uitbetaling van 2019 is in de langlopende schulden opgenomen.

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	1.369.566	1.121.678
Schulden aan groepsmaatschappijen	454	414.326
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	9.380.414	1.708.079
Belastingen en sociale premies	1.902.148	3.485.123
Schulden terzake pensioenen	40.139	1.513.236
Nog te betalen salarissen	687.893	300.396
Vakantiegeld	2.680.211	2.630.173
Vakantiedagen	4.123.308	4.905.480
Overige schulden	7.909.486	8.270.266
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>28.093.619</u>	<u>24.348.757</u>

Toelichting:

De aflossingsverplichting langlopende leningen is fors gestegen doordat in 2018 twee leningen worden afgelost in verband met de verkoop van diverse panden aan de deelneming CIRO+.

De belastingen en sociale premies zijn gedaald doordat met ingang van 2017 de eindejaarsuitkering in november wordt uitbetaald in plaats van december. De nabetaling van de loonheffing over de eindejaarsuitkering heeft hierdoor reeds in 2017 plaatsgevonden. De vervroeging van de uitbetaling van de eindejaarsuitkering verklaard ook de stijging van de nog te betalen salarissen, aangezien hier de reservering voor de eindejaarsuitkering over december in is opgenomen.

De schulden terzake pensioenen zijn gedaald vanwege een gewijzigde afrekeningssystematiek van het pensioenfonds PGGM. Voorheen werd het opgebouwde pensioen over oproepkrachten en meeruren pas afgerekend na afloop van het jaar. Vanaf 2017 wordt dit opgebouwde pensioen maandelijks al verrekend.

In de overige schulden is het kortlopende deel van de ORT schuld 2018 aan medewerkers opgenomen.

2.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Operationele leases en huurcontracten

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases en huurcontracten als volgt te specificeren:

	<u>31-dec-17</u>
	€
Te betalen:	
Binnen één jaar	2.452.523
Tussen één en vijf jaar	7.303.652
Meer dan vijf jaar	<u>12.314.072</u>
Totaal	22.070.247

Terugbetalingsverplichting

De locatie Sterrebosch te Thorn wordt gehuurd van Stichting Woonzorg Nederland. Stichting Woonzorg Nederland heeft middels Proteion een bedrag van € 1,2 mln ontvangen van het College Bouw Ziekenhuisvoorzieningen. Op dit bedrag berust een terugbetalingsverplichting zodra het gebouw binnen 20 jaar na opleveringsdatum wordt verkocht.

Derivaten

Het derivaat, behorende bij de ING lening welke is aangegaan per 01-04-2008 door Proteion, heeft ultimo 2017 een negatieve (reële) waarde van € 112.967. Op dit derivaat is geen margin call van toepassing.

Het derivaat, behorende bij de ING lening welke is aangegaan per 01-04-2008 door Louisastichting, heeft ultimo 2017 een negatieve (reële) waarde van € 91.598. Tot dit derivaat behoort een margin call ter hoogte van € 1.000.000.

Beide hedge-relaties zijn op basis van de kritische kenmerkentest effectief bevonden. Derhalve is er geen ineffectief effect verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Op last van de minister voert de Nza in 2017 het zogenoemde macrobeheersinstrument uit. De gerealiseerde omzet voor verpleging en verzorging wordt (voorafgaand aan het jaar) aan een maximum gebonden. Als achteraf blijkt dat dit maximum is overschreden, dienen de zorgaanbieders die onder de werkingssfeer van 'Beleidsregel macrobeheersinstrument Verpleging en Verzorging 2017' vallen een percentage van de door hen in 2017 behaalde omzet naar afloop van 2017 terug te betalen aan het Zorgverzekeringsfonds. Deze terugbetalingsverplichting geldt voor alle zorgaanbieders, ongeacht hun aandeel in het totale macro-overschrijding (generiek model). Zij zullen daartoe een beschikking van de NZa ontvangen. De NZa zal het hiervoor genoemde percentage, dat voor iedere zorgaanbieder van Verpleging en Verzorging hetzelfde is, vaststellen op basis van de (procentuele) verhouding tussen de hoogte van de macro-overschrijding en de op grond van artikel 50, tweede lid, onder c, Wmg, vastgestelde macro-omzetgrens.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Zorginstellingen zijn niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit de macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

BIJLAGE

2.5.1 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018
		€			%	€	€	€	€	€			€
ING	11-nov-94	680.670	40	Lineair	3,45%	255.250	0	17.017	238.233	153.150	14	Lineair	17.017
ING	1-jul-96	6.216.789	40	Lineair	3,45%	2.162.262	0	155.420	2.006.842	1.229.745	13	Lineair	155.420
ING	1-feb-97	2.178.145	40	Lineair	3,45%	857.643	0	54.453	803.190	530.923	15	Lineair	54.453
ING	1-apr-08	4.000.000	30	Lineair	variabel	3.066.669	0	133.333	2.933.336	2.266.667	22	Lineair	133.333
ING	1-apr-12	12.450.000	10	Lineair	2,25%	8.403.750	0	622.500	7.781.250	0	1	Lineair	7.781.250
ING	1-feb-85	1.850.992	50	Lineair	2,25%	513.519	0	27.681	485.838	0	1	Lineair	485.838
BNG	19-okt-04	6.044.352	40	Lineair	1,67%	2.719.958	0	151.109	2.568.849	1.813.306	17	Lineair	151.109
ABN AMRO	4-mei-06	3.500.000	20	Lineair	4,51%	1.401.250	0	1.401.250	0	0	0	Lineair	0
ING	1-jul-12	4.000.000	10	Lineair	3,02%	3.033.335	0	133.333	2.900.002	2.233.337	4	Lineair	133.333
Rabobank	29-nov-17	2.000.000	10	Lineair	1,60%	0	2.000.000	16.667	1.983.333	983.333	10	Lineair	200.000
Rabobank	29-nov-17	2.000.000	10	nvt	1,60%	0	2.000.000	0	2.000.000	2.000.000	10	nvt	0
ING 540	14-jan-99	1.901.339	26	Annuitair	4,66%	770.186	0	115.733	654.453	19.300	6	Annuitair	118.660
ING 518	1-apr-08	4.500.000	30	Lineair	swap	3.225.000	0	150.000	3.075.000	2.325.000	21	Lineair	150.000
Totaal						26.408.822	4.000.000	2.978.496	27.430.326	13.554.761			9.380.413

Gestelde zekerheden:

Ten behoeve van de door de ING verstrekte leningen en de kredietfaciliteit in rekening-courant zijn de volgende zekerheden gesteld:

- een negatieve pledge / pari passu en cross default verklaring;
- hypothecaire inschrijving ad € 4.000.000, eerste in rang op Zorgcomplex de Kreppel, De Kreppel 1 te Heythuysen;
- hypothecaire inschrijving ad € 12.500.000, eerste in rang, op locatie St. Jozef te Wessem en onroerend goed Hornheide te Horn wat resteert na (eventuele) verkoop aan Ciro+ B.V. (of derden);
- combi-pandakte boekvorderingen, bedrijfsinventaris en voorraden;
- een krediethypothec, eerste in rang groot € 2.722.681,30 op oorspronkelijk een aantal percelen bouwterrein, en de nadien daarop gerealiseerde 25 appartementsrechten, gelegen aan hoek Munsterplein en Munsterstraat te Roermond. Het recht van hypothec is gevestigd op de navolgende sectienummers te weten: D3786, D2916, D4135, D4136, D3889, D547, één en ander nader omschreven in de hypothecakte.
- positieve- / negatieve hypothecverklaring ten bedrage van € 4.500.000 op een gedeelte van het te verwerven complex Aan De Kreppel 1 te Heythuysen (1e rang);
- verpanding huurvorderingen.

Ten behoeve van de door de Rabobank verstrekte leningen zijn de volgende zekerheden gesteld:

- een eerste hypothecrecht voor een bedrag van € 4.000.000 te vermeerderen met € 1.400.000 voor renten, vergoedingen, boeten en kosten op het zorgcomplex bestaande uit verpleegafdelingen en woonappartementen, een en ander met verdere aanhorigheden en ondergrond, gelegen aan de Pollartstraat 6 te 6041 CG Roermond (in het kadstrale registratie plaatselijk bekend als Munsterstraat 3 te 6041 GA Roermond) kadastraal bekend als sectie D nummer 5711, Roermond (het hypothecair onderpand). Stichting Proteion verklaart dat:
- dit hypothecair onderpand niet is of zal worden verhuurd of verpacht;
- dit hypothecair onderpand niet op een andere manier in gebruik is of zal worden gegeven aan een ander;
- op dit hypothecair onderpand geen beslag rust;
- dit hypothecair onderpand in de zes maanden voor het vestigen van deze hypothec niet meer dan één keer is of zal worden overgedragen.

2.6 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT V&V

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengst zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	94.400.002	87.902.461
Subsidies (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties)	991.835	1.898.610
Overige bedrijfsopbrengsten	3.018.491	4.017.486
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>98.410.328</u>	<u>93.818.557</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	75.019.793	76.131.833
Afschrijvingen op materiële vaste activa	3.620.230	3.858.937
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	18.200.417	18.424.371
Som der bedrijfslasten	<u>96.840.440</u>	<u>98.415.141</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.569.888	-4.596.584
Financiële baten en lasten	-843.227	-1.012.853
RESULTAAT VOOR BELASTING	<u>726.661</u>	<u>-5.609.437</u>
Vennootschapsbelasting	-114	49
RESULTAAT NA BELASTING	<u><u>726.547</u></u>	<u><u>-5.609.388</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	726.547	-5.609.388
	<u>726.547</u>	<u>-5.609.388</u>

2.6 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT WMO

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengst zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11.422.853	11.578.278
Subsidies (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties)	1.064.968	1.045.006
Overige bedrijfsopbrengsten	1.246.886	1.176.716
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>13.734.707</u>	<u>13.800.000</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	12.036.694	12.028.167
Afschrijvingen op materiële vaste activa	6.867	4.023
Overige bedrijfskosten	1.484.019	1.518.526
Som der bedrijfslasten	<u>13.527.580</u>	<u>13.550.716</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	207.127	249.284
Financiële baten en lasten	17	-2.039
RESULTAAT VOOR BELASTING	<u>207.144</u>	<u>247.245</u>
Vennootschapsbelasting	-30.763	-51.588
RESULTAAT NA BELASTING	<u><u>176.381</u></u>	<u><u>195.657</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene reserve	176.381	195.657
	<u>176.381</u>	<u>195.657</u>

2.6 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Overige activiteiten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengst zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	0	0
Subsidies (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties)	35.000	0
Overige bedrijfsopbrengsten	8.961.755	8.652.953
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>8.996.755</u>	<u>8.652.953</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	6.321.329	5.883.674
Afschrijvingen op materiële vaste activa	658.489	708.909
Overige bedrijfskosten	2.331.287	2.206.955
Som der bedrijfslasten	<u>9.311.105</u>	<u>8.799.538</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-314.350	-146.585
Financiële baten en lasten	-229.874	-25.641
Resultaat deelneming	306.519	193.614
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-237.705</u></u>	<u><u>21.388</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	-740.144	312.842
Algemene reserve	502.439	-291.454
	<u><u>-237.705</u></u>	<u><u>21.388</u></u>

AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT V&V	726.547	-5.609.388
SEGMENT WMO	176.381	195.657
SEGMENT Overige activiteiten	-237.705	21.388
Resultaat derden	-67.411	-95.278
	<u>597.812</u>	<u>-5.487.621</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u>597.812</u>	<u>-5.487.621</u>

2.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	60.357.414	54.665.540
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	28.297.134	27.783.192
Opbrengsten Wmo	15.341.187	16.207.368
Overige zorgprestaties	916.336	904.060
Totaal	<u>104.912.071</u>	<u>99.560.160</u>

Toelichting:

De WLZ omzet is gestegen doordat er in 2017 weer nieuwe zorgondernemers zijn gestart. Daarnaast heeft VWS extra kwaliteitsmiddelen voor de verpleeghuiszorg ter beschikking gesteld.

De omzet ZVW is gestegen doordat de subsidieregeling Eerstelijnsverblijf in 2017 is overgegaan naar de ZVW.

13. Subsidies (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	237.508	1.163.384
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	583.772	744.964
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	1.270.523	937.906
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	0	0
Totaal	<u>2.091.803</u>	<u>2.846.254</u>

Toelichting:

De subsidies WLZ/Zvw-zorg zijn hoofdzakelijk gedaald doordat de subsidieregeling Eerstelijnsverblijf in 2017 is overgegaan naar de ZVW.

De subsidies gemeentes zijn gestegen doordat in 2017 aanvullende afspraken zijn gemaakt voor nieuwe initiatieven zoals open inloop en maatwerkteams.

14. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening:	777.812	763.560
Overige opbrengsten	5.126.092	5.173.308
Totaal	<u>5.903.904</u>	<u>5.936.868</u>

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten liggen in lijn met 2016.

2.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

15. Personeelskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	61.600.712	65.930.896
Sociale lasten	10.379.911	10.132.964
Pensioenpremies	4.796.385	4.652.395
Andere personeelskosten:	1.784.916	1.855.856
Subtotaal	<u>78.561.924</u>	<u>82.572.111</u>
Personeel niet in loondienst	3.395.474	2.663.829
Uitzendkrachten	135.409	113.512
Alphakrachten	170.555	191.551
Onderaannemers	4.873.848	2.919.537
Doorbelaste personeelskosten	196.046	-121.442
Totaal personeelskosten	<u>87.333.256</u>	<u>88.339.098</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
V&V	1.613	1.607
Centrale Diensten	82	91
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.695</u>	<u>1.698</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De daling in de personeelskosten wordt veroorzaakt doordat er in 2016 reserveringen zijn gevormd voor de nabetaling van de ORT voorziening en diverse reorganisatievoorzieningen.

De kosten personeel niet in loondienst zijn gestegen vanwege externe inhuur op een aantal projecten binnen Proteion waaronder de introductie van een nieuw ECD en het nieuwe facilitaire concept.

De kosten voor onderaannemers zijn toegenomen door de uitbreiding van het aantal bedden van de zorgondernemers. In 2017 is de nieuwe zorgondernemer Scheyvenhof gestart. Daarnaast is de bezetting van de reeds bestaande zorgondernemers ook toegenomen.

2.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

16. Afschrijvingen op materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	4.170.650	4.409.372
- financiële vaste activa	162.497	162.497
Boekwinst verkopen	-47.561	0
Totaal afschrijvingen	<u>4.285.586</u>	<u>4.571.869</u>

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	0
Totaal bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In 2017 is er geen sprake van een bijzondere waardevermindering.

18. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.101.051	5.015.244
Algemene kosten	7.078.410	7.371.401
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.404.064	2.293.375
Onderhoud en energiekosten	2.696.938	2.502.638
Huur en leasing	2.545.809	2.743.542
Totaal overige bedrijfskosten	<u>19.826.272</u>	<u>19.926.200</u>

Toelichting:

De daling van de algemene kosten wordt met name veroorzaakt doordat in 2016 het risico overproductie was opgenomen onder de algemene kosten.

De patiënt- en bewonersgebonden kosten zijn toegenomen vanwege de gestegen zorgzwaarte van de cliënten en de hierdoor toenemende kosten voor geneesmiddelen. Deze geneesmiddelen worden slechts beperkt vergoed vanuit de overheid.

2.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Rentebaten	7.514	29.470
Rentelasten	-1.080.597	-1.070.003
Rente belastingdienst	0	0
Totaal financiële baten en lasten	-1.073.083	-1.040.533

Toelichting:

De rentebaten zijn gedaald doordat het rentepercentage in 2017 is gedaald tot nagenoeg nihil.

20. Vennootschapsbelasting

De deelnemingen A1 Topzorg en Proteion Schoon B.V. zijn vennootschapsplichtig.

Bij A1 Topzorg is sprake van compensabele verliezen waarvan verwacht wordt dat deze niet op korte termijn gecompenseerd zullen worden.

In de jaarrekening van A1 Topzorg is derhalve geen vordering vennootschapsbelasting opgenomen.

Resteert de vennootschapsbelasting 2017 van Proteion Schoon B.V., welke als volgt berekend is:

Resultaat voor belastingen 2017:	€ 168.337
Bij: Niet-afrekbaar deel van de kosten	0
Af: Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	6.735
Fiscaal resultaat:	161.602
De hierover verschuldigde belasting bedraagt:	€
20% over € 161.602	32.320
Totaal vennootschapsbelasting 2017:	32.320

De te betalen vennootschapsbelasting is als volgt opgebouwd:

	2017	2016
Stand 1 januari	-39.985	-11.769
Vennootschapsbelasting huidig jaar	32.320	51.539
Vennootschapsbelasting correctie voorgaande jaren	-1.443	
Betaald in boekjaar	-37.439	-79.755
Stand 31 december	-46.547	-39.985

2.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Proteion Groep.

Het voor Stichting Proteion Groep toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2017 is klasse IV (11 punten) en bedraagt € 166.000.

Bezoldiging topfunctionarissen**Leidinggevende topfunctionarissen**

bedragen x € 1	W.P. Ploegman	M.P.L.M. van Woensel
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	208.093	197.629
Beloningen betaalbaar op termijn	11.213	11.187
<i>Subtotaal</i>	219.306	208.816
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	166.000	166.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	=	=
Totaal bezoldiging	219.306	208.816
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	*1	*1
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding*2	205.443	195.114
Beloningen betaalbaar op termijn	10.928	10.907
Totaal bezoldiging 2016	216.371	206.021

*1 Motivatie:

Voor beide bestuurders van Stichting Proteion Groep is het overgangsrecht van de WNT van toepassing. De bezoldiging van beide bestuurders voldoet aan de WNT met de van toepassing zijnde wettelijke overgangsregeling (zoals bevestigd door het CIBG in 2016).

*2:

De bezoldiging 2016 van beide bestuurders is voor de vergelijkbaarheid en conform de WNT wetgeving 2017 aangepast doordat in 2016 een onbelaste onkostenvergoeding is meegenomen als bezoldigingscomponent en in 2017 niet.

2.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A.A.M. de Goeij	M.J.G. Jacobs
Functiegegevens	Voorzitter RVT	Lid RVT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	17.515	11.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	24.900	16.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	17.515	11.500
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	23/05 - 31/12	01/01 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	9.113	10.000
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2016	9.113	10.000

bedragen x € 1	P.H.P. Spronken	C.H.A. Simons	P.J.J. de Kubber
Functiegegevens	Lid RVT	Lid RVT	Lid RVT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	20/03 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	11.500	11.500	9.042
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.600	16.600	13.052
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	11.500	11.500	9.042
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12	23/05 - 31/12	-
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.000	6.093	0
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	10.000	6.093	0

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

22. Honoraria onafhankelijke accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria van de onafhankelijke accountant zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	129.493	158.600
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	0	0
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	3.872
Totaal honoraria externe onafhankelijk accountant	<u>129.493</u>	<u>162.472</u>

Toelichting:

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2017, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

2.8 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	27.368.747	26.698.547
Totaal vaste activa		<u>27.368.747</u>	<u>26.698.547</u>
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	2	2.177.677	2.250.065
Totaal activa		<u><u>29.546.424</u></u>	<u><u>28.948.612</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	3	6.408.451	6.408.451
Herwaarderingsreserve		3.501.625	3.501.625
Agioreserve		189.410	203.007
Reserve Aanvaardbare Kosten		17.631.313	17.019.904
Algemene reserves		<u>1.815.625</u>	<u>1.815.625</u>
Totaal eigen vermogen		<u>29.546.424</u>	<u>28.948.612</u>
Totaal passiva		<u><u>29.546.424</u></u>	<u><u>28.948.612</u></u>

2.9 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Financiële baten en lasten	4	1.472	25.905
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		<u>1.472</u>	<u>25.905</u>
Resultaat deelnemingen	5	596.340	-5.513.526
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>597.812</u></u>	<u><u>-5.487.621</u></u>
 RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-13.597	-5.781.923
Algemene reserve		611.409	294.302
		<u><u>597.812</u></u>	<u><u>-5.487.621</u></u>

2.10 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf 2.4 van de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 9 tot en met 35 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

2.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen	27.368.747	26.698.547
Totaal financiële vaste activa	<u>27.368.747</u>	<u>26.698.547</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>€</u>
Boekwaarde per 1 januari 2017	26.698.547
Af: Dividenduitkering	0
Af: Aflossing lening u/g	0
Bij: Vereffening Vanmorgen BV 2017	73.860
Bij: Lening u/g Vanmorgen B.V.	0
Bij: Resultaat deelnemingen	596.340
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>27.368.747</u>

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

<u>Naam, rechtsvorm, woonplaats en kernactiviteit rechtspersoon</u>	<u>Kapitaalbe- lang (in %)</u>	<u>Eigen vermogen 2017</u>	<u>Resultaat 2017</u>
		€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:			
Stichting Proteion te Leudal; verzorgings- en verpleeghuis, thuiszorg	100%	16.002.093	-12.613
A1 Topzorg Midden-Limburg B.V. te Echt; thuiszorginstelling	100%	-612.950	-984
Stichting Proteion Welzijn te Baexem; welzijnsinstelling	100%	-16.001	38.807
Proteion Schoon B.V. te Leudal; huishoudelijke verzorging	51%	884.533	137.574
Louisastichting te Roermond; steunstichting	100%	6.387.590	194.448
CIRO+ B.V. te Leudal; expertisecentrum voor de behandeling van chronisch orgaanfalen	49%	10.524.293	591.940
Vanmorgen B.V. te Veldhoven; expertisecentrum voor domotica	49%	0	3.430

2.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.177.677	2.250.065
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>2.177.677</u>	<u>2.250.065</u>

Toelichting:

De vorderingen op groepsmaatschappijen is gedaald door de vereffening van Vanmorgen B.V. Gezien de huidige rentestand wordt over de vorderingen op groepsmaatschappijen geen rente berekend.

PASSIVA

3. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	6.408.451	6.408.451
Herwaarderingsreserve	3.501.625	3.501.625
Agioreserve	189.410	203.007
Reserve aanvaardbare Kosten	17.631.313	17.019.904
Algemene reserves	1.815.625	1.815.625
Totaal eigen vermogen	<u>29.546.424</u>	<u>28.948.612</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2017</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	6.408.451	0	0	6.408.451
Herwaarderingsreserve	3.501.625	0	0	3.501.625
Agioreserve	203.007	-13.597	0	189.410
Reserve aanvaardbare Kosten	17.019.904	611.409	0	17.631.313
Algemene reserves	1.815.625	0	0	1.815.625
	<u>28.948.612</u>	<u>597.812</u>	<u>0</u>	<u>29.546.424</u>

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	29.546.424	597.812
Minderheidsbelang	433.423	0
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>29.979.847</u>	<u>597.812</u>

2.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

4. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentelasten	0	0
Rentebaten	1.472	25.905
Totaal financiële baten en lasten	<u>1.472</u>	<u>25.905</u>

5. Resultaat deelnemingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stichting Proteion	-12.613	-5.995.098
A1 Topzorg Midden-Limburg B.V.	-984	-6.344
Stichting Proteion Welzijn	38.807	1.213
Proteion Schoon B.V.	70.163	99.166
CIRO+ B.V.	303.089	333.755
Louisastichting	194.448	193.922
Vanmorgen B.V.	3.430	-140.140
Totaal resultaat deelnemingen	<u>596.340</u>	<u>-5.513.526</u>

Toelichting:

In het resultaat van CIRO+ B.V. 2017 is een correctie verwerkt over 2016 van € 13.038.

2.13 Vaststelling en goedkeuring

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Proteion Groep heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 28 mei 2018.

De raad van toezicht van Stichting Proteion Groep heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 28 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

w.g.

_____
dhr. W.P. Ploegman, voorzitter Raad van Bestuur

w.g.

_____
mevr. A.M.M. de Goeij, voorzitter Raad van Toezicht

w.g.

_____
mevr. M.J.G Jacobs, lid Raad van Toezicht

w.g.

_____
dhr. P.J.J. de Kubber, lid Raad van Toezicht

w.g.

_____
dhr. M.P.L.M. van Woensel, lid Raad van Bestuur

w.g.

_____
mevr. C.H.A. Simons, lid Raad van Toezicht

w.g.

_____
dhr. P.H.P. Spronken, lid Raad van Toezicht

3 OVERIGE GEGEVENS

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat, conform artikel 15, wordt toegevoegd aan het collectief gefinancierd gebonden vermogen en indien van toepassing aan de algemene reserve.

3.2 Nevenvestigingen

Stichting Proteion heeft geen nevenvestigingen.

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting Proteion Groep

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Proteion Groep te Horn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Proteion Groep op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- de enkelvoudige en geconsolideerde balans per 31 december 2017;
- de enkelvoudige en geconsolideerde resultatenrekening over 2017;
- het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2017;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Proteion Groep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2017 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door de zorginstelling als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaggeving andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de RvW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de zorginstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de zorginstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de zorginstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de zorginstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de zorginstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een zorginstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 5 juni 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.J. Poelen RA